

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับชาติ

"งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม" ประจำปี 2562

(กลุ่มการศึกษา กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิทยาการจัดการ)

ISBN 978-616-7929-06-4

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณรสนิน	กาสต์
2. ศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยโท ดร.พิชัย	สดภิบาล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต	ทิมวัฒนบรรเทิง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล	มีคุณ
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ	ท้ายเรือคำ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย	เทพา
7. รองศาสตราจารย์ สน	สีมาตรัง
8. รองศาสตราจารย์ พิระพงษ์	กุลพิศาล
9. รองศาสตราจารย์ ประภากร	สุคนธมณี
10. รองศาสตราจารย์ ศิริจันทร์	ศิริบุษมานันท์
9. รองศาสตราจารย์ วรรัตน์	เขียวไพร
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง	สมประจบ
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรนิชา	ทศดา
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพงษ์	ทองก้อน
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูมิพัฒน์	รักพรหมงคล
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา	เพิ่มพูล
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิภา	พงศ์วิรัตน์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์	ฉิมะสังคนันท์
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวิชัย	เลิศไทยตระกูล
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผุสดี	บุญรอด
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาวดี	แหยมคง
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์	ศรีศิริ
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กำพล	นันทพงษ์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชราภา	เอื้ออมรวนิช
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หฤพัก	อภิรัตน์
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดิเรก	บวรสกุลเจริญ
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนาทิพย์	สุวรรณโสภี
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์	ศรีเครือตง
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริบุญ	จวงฉวีวงศ์
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติยา	ไต้ะทอง
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขสมาน	ยอดแก้ว
30. อาจารย์ ดร. อัจฉรา	แก้วน้อย

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ. 2562

ผู้ทรงคุณวุฒิ

31. อาจารย์ ดร.จิระพงศ์	เรืองกุล
32. อาจารย์ ดร.จิตตรา	มาคะผล
33. อาจารย์ ดร.อารยา	เกียรติก้อง
34. อาจารย์ ดร.ณัฐภรณ์	เสารยะวิเศษ
35. อาจารย์ ดร.วีระสิทธิ์	ปิติเจริญพร
36. ดร.โอบเอื้อ	อัมวิทยา
37. ดร.จเร	พันธุ์เป็รื่อง
38. ดร.สุรพิเชษฐ์	สุขโชติ
39. ดร.พรศิริ	กองนวล
40. อาจารย์ไพโรจน์	ธีระประภา

	ที่ปรึกษา	
--	-----------	--

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวลักษณ์ เวชวิทยาลัง ที่ปรึกษา
2. ดร.พรศิริ กองนวล ที่ปรึกษา

	คณะผู้จัดทำ	
--	-------------	--

1. นายวีรชัย คำธร
2. อาจารย์ณัฐกาญจน์ ชีรบรรกุล
3. นางสาวสุชาดา ธโนภานุวัฒน์
4. นายธวัชพล คงน้อย
5. ว่าที่ร้อยตรี จิรโรจน์ ธรรมสโรช
6. นายปรัชญา เหลือเจริญ
7. นายรวี แยมสรวล
8. นายบุญชัย เอื้ออรุณกิจ
9. นางสาวธมลวรรณ โกมลเมศ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

สารบัญ (ต่อ)

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	หน้า
ภาคบรรยาย	
8.การเตรียมความพร้อมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อการจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550	สุรัชย์ เหล่าบุศณันันต์ 240
กลุ่มวิทยาการจัดการ	
ภาคบรรยาย	
1. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคในการใช้บริการโรงแรม S5 RESIDENCE AND CAFÉ กรณีศึกษา: นักท่องเที่ยวชาวจีน	จิรวรรณ แจ้งวัง 248
2. วิเคราะห์เนื้อหาวิดีโอโฆษณาของตราสินค้าเกลตคาร์	ชามา อธิคมพจน์ 258
3. การตลาดเชิงบูรณาการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านกาแฟในเขตตลิ่งชัน	ธนพล โตผาดี 266
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการเพาะเห็ดในพื้นที่รอบสนามบินสุวรรณภูมิ	ธัชกร ภัทรพนธ์ 276
5. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต: กรณีศึกษาร้าน Lamoon Café	นันทภากร ชื่นจิตร 287
6. พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตฝั่งธนบุรี กรุงเทพมหานคร	นิชาภา พิมพ์สุต 297
7. การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ และปัจจัยสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดสงขลา	น้ำฝน เจริญธนวิธ 308
8. ภาพลักษณ์และคุณค่าที่ได้รับจากแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยว: กรณีศึกษาทะเลหมอกอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	นุรดีนี ไต้แปเราะ 318
* 9. การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและศักยภาพในการประกอบอาชีพในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์	บวรลักษณ์ เงินมา 325
10.การศึกษาแผนงานการสื่อสารเพื่อรณรงค์การหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษา นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พิชญธิดา ธรรมศรี 341
11. อิทธิพลการสื่อสารภายในองค์กรมีผลกับความเครียดของกลุ่มคนทำงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร	พิชญานิน เทพบุชา 348
12. การจัดการโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในจังหวัดนครสวรรค์	วิศภาพ ตรีสุวรรณ 358
13. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการในตลาดประชารัฐของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต	ศิริวิทย์ ศิริรักษ์ 365
14. ความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน กรณีศึกษา ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	ศุภรัตน์ ศรีแก้ว 380
15. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างคุณภาพระบบ ความพึงพอใจ และความจงรักภักดีในการเลือกใช้แอปพลิเคชันธนาคารที่ก้าวสู่ “สังคมไร้เงินสด” ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	อุไมซะห์ หะยีหวัง 389

การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและ
ศักยภาพในการประกอบอาชีพในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์Evaluation of Village Fund Operations to
Strengthen of foundation economyand Potential For Occupation of People in
Community in Phetchabun province.

บวรลักษณ์ เงินมา¹ สุพิชชา โชติกำจร²
Bovornluk Ngerma¹ Supitcha Chotikhamjorn²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่ม
ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และ2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อน
โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกกองทุนในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 312
กองทุน รวมทั้งสิ้น 626 คน โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และส่วนใหญ่มีการศึกษา
อยู่ในระดับประถมศึกษา สมาชิกกองทุนหมู่บ้านโดยมากมีอาชีพทำการเกษตร มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่จำนวน 3-5 คน
มีรายได้ต่อปีอยู่ที่ 30,001 – 50,000 บาท ในส่วนของผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านพบว่า
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินเพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพโดยจำนวนเงินที่กู้ยืม
ประมาณ 15,001 – 20,000 บาท และสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในจำนวนเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจาก
กองทุนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า หลังจากการเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกมีภาระหนี้สินโดย
เฉลี่ยลดลง สำหรับผลกระทบของโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากที่มีต่อคนในชุมชนโดยการขับเคลื่อนและ
ดำเนินการโดยกองทุนหมู่บ้านพบว่า โครงการต่างๆ ส่งผลกระทบในด้านของการให้โอกาสคนในหมู่บ้านและชุมชนได้มีส่วน
ร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนของตนเองด้วยทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

คำสำคัญ กองทุนหมู่บ้านการประเมินผลการดำเนินงาน

ABSTRACT

The purposes of this research are 1) to evaluate the performance of the village fund to driving the project to increase the strength of the foundation economy2) to study the factors affecting the operation of village funds to drive the project to increase the strength of the foundation economy. Data were collected using a questionnaire from member of 312 funds including 626 respondents.

The results show that most of members are male, 41-50years old, graduate primary school, agricultural occupation, 3-5 household members and have income 30,001-50,000 baht per years.

¹อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

²อาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

The results of the economic impacts from the operation of the village fund found that most of members have the objective of borrowing money in the fund to use for occupation, satisfied with the loan amount and the interest rate received from the fund at the high level and after becoming a member of the village fund show that members have reduced debt. In term of impact of the civil government policy on people in the community by driving and operating through the village fund found that affecting the opportunity for people in the village to jointly manage and develop villages and communities with resources wisdom and community participation.

Keywords village fund effectiveness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีสารพัดปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย แต่ที่เห็นได้ชัดจนและกระทบความเป็นอยู่ของคนในสังคมปัจจุบันมากที่สุดก็คงหนีไม่พ้นปัญหาความยากจนที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะในสังคมชนบทที่มีความล้าหลัง จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) พบว่า ประเทศไทยมีคนยากจนอยู่ จำนวน 5,324,800 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.15 ของประชากรทั้งประเทศ โดยมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนของประเทศ ซึ่งเท่ากับ 2,647 บาทต่อคนต่อปีสะท้อนให้เห็นว่าประชากรเหล่านี้ต้องประสบกับภาวะความยากจน และยังคงเผชิญกับปัญหาหนี้สิน อยู่ในภาวะที่ขาดแคลนไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการขาดแคลนที่อยู่อาศัย การขาดโอกาสทางการศึกษา และการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลทางด้านสุขภาพจิตของบุคคลทำให้เกิดความท้อแท้ สิ้นหวังต่างๆ ตามมา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว และมีความพยายามที่จะจัดปัญหาความยากจนออกไปจากประเทศ จึงได้มีมาตรการหรือนโยบายต่างๆ ออกมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอยู่หลายมาตรการด้วยกัน หนึ่งในนั้นก็คือ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้กองทุนละ 1 ล้านบาท และให้ประชาชนร่วมกันบริหารจัดการกองทุนด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินเชิงพาณิชย์ในระบบ เนื่องจากไม่มีรายได้เพียงพอและส่วนใหญ่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้สามารถเข้าถึงสินเชื่อสำหรับประชาชนระดับฐานรากได้มากขึ้นและสามารถนำเงินทุนที่ได้มาใช้ในการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ และสวัสดิการ ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน รวมถึงใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน ช่วยลดการกู้ยืมเงินนอกระบบของประชาชน นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ยังเป็นการส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม โดยได้มีการกระจายทรัพยากรซึ่งได้แก่ เงินงบประมาณแผ่นดินลงสู่หมู่บ้านและชุมชนทั่วประเทศ เสมือนเป็นการกระจายอำนาจในรูปแบบหนึ่งของรัฐบาลที่ให้ประชาชนมีสิทธิในการบริหารงานอย่างอิสระ อีกทั้ง เงินงบประมาณที่จัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านมีจำนวนสูงมาก ถือเป็นสินเชื่อระดับย่อย (Micro-credit) ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีจำนวนผู้มีส่วนร่วมมากที่สุดของประเทศจึงนับได้ว่าเป็นกองทุนหมู่บ้านมีบทบาทที่สำคัญต่อการกระตุ้น

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

เศรษฐกิจฐานรากของประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกเหนือจากข้อดีที่เงินงบประมาณส่งตรงถึงมือประชาชนโดยตรง และมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศแล้ว ยังสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับประชาชนในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ในชุมชนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ พัฒนาคุณภาพชีวิต และบรรเทาปัญหาความยากจนของประชาชน รวมถึงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่หนึ่งที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและทำการเกษตร ประชาชนประมาณ 40,600 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.39 ของประชากรทั้งจังหวัดเป็นคนยากจน โดยมีรายได้ที่ต่ำกว่าระดับความยากจนของจังหวัดเท่ากับ 2,293 บาทต่อคนต่อเดือน (สุพิชชา โชติกิจาร, 2560, หน้า 3) สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดเพชรบูรณ์ยังมีประชากรที่มีรายได้น้อยหรือยากจนอยู่ และมีความต้องการเงินทุนเพื่อใช้หมุนเวียนในการประกอบอาชีพและใช้จ่ายต่างๆ กองทุนหมู่บ้านจึงมีเข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่กลุ่มคนผู้มีรายได้น้อยต่างๆ เหล่านี้ นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีแนวคิดกองทุนหมู่บ้านประชารัฐ โดยจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้านและชุมชนทำการประกอบธุรกิจ เพื่อพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนได้โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนเป็นครั้งคราว และทำให้หมู่บ้านยืนด้วยลำแข้งของตัวเอง โดยในปีแรกที่เริ่มดำเนินการได้ให้ทุนหมู่บ้านละ 5 แสนบาท ให้ทำธุรกิจหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเริ่มเห็นผลในระดับหนึ่ง ต่อมาปีที่ 2 ได้จัดเงินกองทุนให้อีกหมู่บ้านละ 2 แสนบาท และในปีที่ 3 ได้จัดสรรให้อีกหมู่บ้านละ 3 แสนบาท เพื่อที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการกองทุนหมู่บ้านประชารัฐไปถึงเป้าหมาย มีความเข้มแข็งและสามารถที่จะบริหารจัดการพึ่งพาตัวเองได้

จากงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านที่ผ่านมาพบงานของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) ที่ได้ติดตามและประเมินผลโครงการเพิ่มทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระยะที่ 2 พบว่า 1) การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการส่งเสริมอาชีพและสามารถแก้ปัญหาหนี้ในระบบได้บางส่วน โดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ให้สมาชิกกู้ไปลงทุนประกอบอาชีพเป็นหลัก ไม่ได้ใช้เพื่อการลดหนี้ในระบบ และมีสมาชิกบางส่วนที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ และจำเป็นต้องพึ่งเงินทุนในระบบเพื่อมาปิดบัญชี นอกจากนี้ยังพบว่าเงินกู้จากกองทุนนำไปชำระหนี้ในระบบได้บางส่วน 2) การเพิ่มทุนเป็นการสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับผู้กู้ยืมรายใหม่และขาดแคลนเงินทุน 3) สมาชิกกองทุนใช้เงินกู้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์กว่าร้อยละ 20 ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของหนี้เสียและขาดวินัยทางการเงิน โดยกองทุนที่บริหารจัดการแบบมีประสิทธิภาพน้อยมักให้พวกพ้องหรือเครือญาติกู้ โดยไม่มีการติดตามว่าผู้กู้นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดหนี้เสีย นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ปัญหาและอุปสรรคสำหรับการกู้ยืมเงิน ได้แก่ 1) เงินกู้ที่ได้รับไม่เพียงพอกับความจำเป็นที่ต้องใช้จริง เนื่องจากข้อจำกัดด้านเงินทุนของกองทุน และจำนวนสมาชิกที่มีมากต้องมีการกระจายเงินให้ทั่วถึง 2) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้บางกองทุนมีอัตราสูงถึงร้อยละ 12 ต่อปี ขณะที่บางกองทุนคิดดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี เป็นการได้เปรียบเสียเปรียบด้านต้นทุนการเงิน สำหรับสมาชิกกองทุนที่ต้องกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่า 3) ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้คืนเงินกู้ กำหนดให้ชำระทั้งหมดภายในเวลา 1 ปี เมื่อถึงกำหนดและไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้ ทำให้ต้องกู้เงินนอกระบบมาชำระก่อน แล้วก็กู้เงินกองทุนไปชำระหนี้ในระบบ 4) หลักประกันเงินกู้ที่ให้สมาชิกร่วมกันค้ำประกัน ถ้าสมาชิกค้ำประกันหนี้แล้วไม่สามารถค้ำประกันเพิ่มได้ ทำให้สมาชิกอื่นที่จะกู้ใหม่หาผู้ค้ำประกันยาก 5) การดำเนินงานกองทุนขาดแคลนเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น และบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย และ 6) ขาดการสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้แก่คณะกรรมการกองทุนฯ โดยเฉพาะการจัดทำบัญชี และการบริหารความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมเงิน 7) การจัดสรรเงินกู้ให้สมาชิกไม่คำนึงถึงความจำเป็นของสมาชิก มีลักษณะเอื้อต่อพวกพ้อง สร้างปัญหาหนี้เสียให้กองทุน และ 8) ขาดการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกองทุนให้สมาชิกได้รับรู้อย่างทั่วถึง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลการ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อสมาชิกกองทุน และผลกระทบของโครงการหมู่บ้าน
ประชารัฐเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลใน 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของ
เศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ ระยะที่ 2 โครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ
ฐานรากตามแนวทางประชารัฐ และระยะที่ 3 โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชาตามแนวทาง
ประชารัฐ ว่าจะสามารถการแก้ไขปัญหาความต้องการของคนในหมู่บ้านได้มากน้อยเพียงใด และสามารถที่จะพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนในได้ในระดับใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐาน
ราก ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของ
เศรษฐกิจฐานรากในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสม (Mixed-methods research) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมกับการ
วิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และปัจจัยที่
มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากในเขตพื้นที่จังหวัด
เพชรบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ.2559
จำนวนทั้งสิ้น 1,430 กองทุน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์, 2560)
2. กลุ่มตัวอย่าง โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจะใช้การคำนวณจากสูตรของยามานะ(Yamane, 1973)
ดังนี้

โดยที่ n คือ จำนวนกองทุนหมู่บ้านตัวอย่าง N คือ จำนวนกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด และ e คือค่าความคลาดเคลื่อน
โดยกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05 ทำให้ได้จำนวนกองทุนหมู่บ้านตัวอย่างเท่ากับ 313 กองทุน

เครื่องมือการวิจัย

ใช้แบบสอบถามกับตัวแทนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับตัวแทนสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจะ
เลือกเอากองทุนหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายที่กระจายอยู่ใน 11 อำเภอ ตามสัดส่วนของประชากร ได้แก่ อ.เมือง อ.หล่มเก่า
อ.หล่มสัก อ.น้ำหนาว อ.เขาค้อ อ.หนองชนแดน อ.วังโป่ง อ.หนองไผ่ อ.บึงสามพัน อ.วิเชียรบุรี และอ.ศรีเทพ จำนวน 313
กองทุน และจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านละ 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 626 คน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อใช้แจกแจงลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้วัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและการกระจายตัวของข้อมูล รวมไปถึงระดับความสำคัญ และความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพการประเมิน และมีการแปลความหมาย ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 คือ น้อยที่สุด, 1.50-2.49 คือ น้อย, 2.50-3.49 คือ ปานกลาง, 3.50-4.49 คือ มาก และ 4.50-5.00 คือ มากที่สุด

สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.35)โดยมากมีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 36.90) กว่าครึ่งหนึ่งมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 55.27) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร (ร้อยละ 40.58) รองลงมาอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 38.02) และทำการค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 19.33) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ 3-5 คน (ร้อยละ 81.79) และกว่าหนึ่งในสามมีรายได้ต่อปีอยู่ที่ 30,001 – 50,000 บาท (ร้อยละ 37.54)
2. จากการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านต่อสมาชิกกองทุน พบว่า สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินเพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 49.20) รองลงมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน (ร้อยละ 31.63) และเพื่อใช้ชำระหนี้ (ร้อยละ 11.98) โดยมากมีการกู้ยืมเงินจากกองทุนเป็นวงเงิน 15,001 – 20,000 บาท (ร้อยละ 38.82) เกือบครึ่งหนึ่งมีความพึงพอใจในจำนวนเงินกู้ที่ได้รับจากกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 47.10) และส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้รับจากกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 22.20) เนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินทั่วไปนอกจากนี้ ก่อนที่สมาชิกจะเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านนั้น สมาชิกส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร้อยละ 44.49) รองลงมาเป็นหนี้กับแหล่งเงินกู้อื่นๆ (ร้อยละ 40.42) และเป็นหนี้กับนายทุนเงินกู้ (ร้อยละ 4.95) และภายหลังจากการเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ยังมีภาระหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร้อยละ 44.57) รองลงมายังเป็นหนี้กับแหล่งเงินกู้อื่นๆ (ร้อยละ 35.30) แต่เป็นหนี้กับนายทุนเงินกู้ลดลง (ร้อยละ 2.24)
3. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านพบว่า สมาชิกกองทุนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินของกองทุนหมู่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านสามารถส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50) รองลงมาได้แก่ ด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31) ด้านวงเงินกู้ที่สมาชิกได้รับมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16) ด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08) ด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีใจเป็นกลางและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกด้วยความเป็นธรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01) ด้านกองทุนหมู่บ้านสามารถกระจายสินเชื่อหรือเงินกู้ไปยังประชาชน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

ในหมู่บ้านได้อย่างทั่วถึง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) ด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการอนุมัติเงินกู้เกินวงเงินและ/หรือเงินกู้ถูกเงินอย่างเหมาะสมและยุติธรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) และด้านการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42)

4. จากการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลใน 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ โดยจัดสรรงบประมาณให้จำนวน 500,000 บาทต่อกองทุน ระยะที่ 2 โครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ โดยจัดสรรงบประมาณให้ 200,000 บาทต่อกองทุนและระยะที่ 3 โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชาตามแนวทางประชารัฐ จัดสรรงบประมาณให้ 300,000 บาทต่อกองทุน

จากการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระยะที่ 1 คือ โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ พบว่า โครงการดังกล่าวส่งผลกระทบในด้านการให้โอกาสคน ในหมู่บ้านได้ร่วมกันบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนด้วยทรัพยากร ภูมิปัญญา และการมีส่วนร่วมของชุมชนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) รองลงมาได้แก่ ด้านสามารถส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51) และด้านสามารถสร้างอาชีพ สร้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) และด้านสามารถตอบสนองความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) ในส่วนของการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระยะที่ 2 คือ โครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ พบว่าโครงการดังกล่าวส่งผลกระทบในด้านการให้โอกาสคนในหมู่บ้านร่วมกันบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนด้วยทรัพยากร ภูมิปัญญา และการมีส่วนร่วมของชุมชนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55) รองลงมาได้แก่ ด้านช่วยต่อยอดโครงการเดิม และสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50) ด้านสามารถตอบสนองความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) และด้านสามารถสร้างอาชีพ สร้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03)

สำหรับการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในระยะที่ 3 คือ โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชาตามแนวทางประชารัฐพบว่า โครงการดังกล่าวส่งผลกระทบในด้านการให้โอกาสคนในหมู่บ้านร่วมกันบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนด้วยทรัพยากร ภูมิปัญญา และการมีส่วนร่วมของชุมชนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52) รองลงมาได้แก่ ด้านสามารถตอบสนองความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) ด้านสามารถสร้างอาชีพ สร้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) ด้านช่วยต่อยอดโครงการเดิม และสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03) และด้านช่วยให้เกิดการขยายตัวของกิจการภายในหมู่บ้านและชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมด้านการประกอบการการประกอบอาชีพ และการผลิตสินค้าและบริการ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85)

5. จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก พบว่า ปัจจัยทางด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีวิสัยทัศน์ มีแนวคิดในการพัฒนา มีความเสียสละ มีความพร้อมและเต็มใจที่จะทำงานมีความสำคัญที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55)รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านและชุมชนในการบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50)ด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทำงานด้วยความซื่อสัตย์โปร่งใส และรักษาผลประโยชน์ของคนในหมู่บ้านและชุมชนอย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ยกับ 4.26)

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

ด้านงบประมาณที่รัฐบาลจัดไว้ในโครงการทั้ง 3 ระยะ รวมเป็นจำนวน 1 ล้านบาท (ค่าเฉลี่ยกับ 4.06)ด้านกองทุนหมู่บ้านมีการขยายตัว หรือมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ (ค่าเฉลี่ยกับ 3.86)ด้านมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในภาครัฐและเอกชนคอยเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนอยู่เป็นประจำ (ค่าเฉลี่ยกับ 3.73) และด้านการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด (มีค่าเฉลี่ยกับ 3.55)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสามารถเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกนำไปส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพตนเองได้อีกทั้ง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้านที่ปล่อยให้สมาชิกกู้มีอัตราที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินทั่วไปและไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่จะนำเงินที่ได้ไปใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) ที่พบว่า การเพิ่มทุนให้กองทุนหมู่บ้านเป็นการสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับผู้มีรายใหม่และขาดแคลนเงินทุน ซึ่งสมาชิกได้กู้ไปลงทุนและประกอบอาชีพเป็นหลัก ไม่ได้ใช้เพื่อการลดหนี้ในระบบแต่อย่างใดก็ตาม เงินกู้ที่ได้สมาชิกได้รับส่วนใหญ่จะได้ไม่เกินคนละ 20,000 บาท ตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการเงินทุนของประชาชนบางคนที่ต้องการขยายธุรกิจ หรือพัฒนาอาชีพ แต่ก็สามารถที่จะช่วยลดภาระเงินกู้จากแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะเงินกู้จากนายทุนเงินกู้ และสถาบันการเงินที่มีดอกเบี้ยสูง

ในส่วนของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งมีโครงการออกมา 3 ระยะ คือ โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐในระยะแรก มีเงินทุนให้กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 500,000 บาท และโครงการระยะที่สอง โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ ที่มีเงินทุนให้กองทุนหมู่บ้านจำนวน 200,000 บาท และระยะที่สาม โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชาตามแนวทางประชารัฐ โดยมีเงินทุนให้กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 300,000 บาท ซึ่งโครงการทั้ง 3 ระยะนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อคนในหมู่บ้านและชุมชนในแง่ของการให้โอกาสคนในหมู่บ้านร่วมกันบริหารจัดการ และพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนด้วยทรัพยากร ภูมิปัญญา และการมีส่วนร่วมของชุมชน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้านและชุมชน ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการของคนในหมู่บ้านและชุมชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ เชื้อเมืองพาน (2546, หน้า 65) ที่พบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านส่งผลต่อการพัฒนาสังคมของชุมชนดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกกองทุนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนมากขึ้น ซึ่งกองทุนหมู่บ้านนอกจากจะเป็นแหล่งเงินทุนแล้ว ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ระหว่างชุมชน รวมถึงเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการเสริมทุนทางสังคมที่จะทำให้คนในสังคมได้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้

ปัจจัยที่หนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากสำเร็จและบรรลุประสิทธิผลที่รัฐบาลวางไว้นั้นได้ จะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสมาชิก และประชาชนใน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562

หมู่บ้านเป็นหลัก โดยที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ มีแนวคิดในการพัฒนา มีความเสียสละ มีความพร้อมและเต็มใจ ที่จะทำงาน ในขณะที่ตัวแทนสมาชิกกองทุนและประชาชนในหมู่บ้านจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน เพื่อยกระดับรายได้ และความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านและชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งน่าจะมีการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งอาจจะทำการศึกษาในประเด็นอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ความสำเร็จและความล้มเหลวของกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ผู้วิจัย ขอขอบคุณคณะกรรมการผู้พิจารณาให้ทุนที่เล็งเห็นถึงประโยชน์ของงานวิจัยที่จะเป็นฐานความรู้ และสามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สุพิชชา โชติกำจร. (2560). **ภาวะความยากจนและคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์.** รายงานการวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **ข้อมูลความยากจนและกระจายรายได้.** ค้นเมื่อ3 กรกฎาคม 2561, จาก http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=670&template=2R1C&yeartype=M&subcatid=59
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง.** ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2561, จาก www.nesdb.go.th/Portals/0/eco_datas/evaluation/data_0441091011.pdf
- สำนักงานคลังจังหวัดเพชรบูรณ์.(2561). **รายงานข้อมูลจำนวนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของจังหวัดเพชรบูรณ์.** เอกสารรายงานข้อมูล:สำนักงานคลังจังหวัดเพชรบูรณ์.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์. (2560). **ฐานข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์.** ค้นเมื่อ11 มิถุนายน 2560, จาก http://phetchabun.cdd.go.th/home/index.php?option=com_content&view=article&id=390:sde&catid=71:2012-05-21-11-29-36&Itemid=66.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. (2546). **การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.** รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis.** 3rd ed. Newyork : Harper andRow Publication.

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ระดับชาติ “งานวิจัย และงานสร้างสรรค์รับใช้สังคม”
ประจำปี พ.ศ.2562